

שאלות עזר לשינון וחזרה / חומש ויקרא / כתר ג'

פרשת קדושים אמור

כהן הדיוט:

1. למי מותר לו ליטמא ? לשבעה קרובים [אשה, אב, אם, בן, בת, אח, אחות] ולמת מצוה.
  2. לאיזה מהקרובים לא תמיד מותר ? באשה רק בכשרה, ובאחות רק כשלא נשואה.
  3. מהו מת מצוה ? שאין אחר שיטפל בו, כגון שנמצא במדבר לבד.
  4. מה הפי' לנפש לא יטמא בעמיו ? למת לא יטמא הכהן, כשהמת נמצא בין אנשים.
  5. מה הכוונה לא יטמא בעל בעמיו להחלו ? שאם אשתו פסולה להנשא לו, כגון גרושה אסור לו ליטמא.
  6. מה הפי' להחלו ? כי היא גורמת לו שיהא פסול לעבודה, שכל זמן שהוא נשוי לה אסור לו לעשות העבודה.
  7. למה נצטוו הכהנים בכל האזהרות ? כי הם מקריבים את קרבנות ה', ולכן יתנהגו בקדושה.
  8. איזה אשה אסורה לכהן הדיוט ? זונה [שחייבת בכרת] גרושה, וחללה
- [שנולדה מאב כהן ואם גרושה שאסורין להנשא].
9. מה הכוונה 'וקדשתו' ? שמצוה לקדש ולהכריח את הכהן שיגרש את אשתו הפסולה.
  10. מה הכוונה 'קדוש יהיה לך' ? שמצוה לכבד הכהן שיהיה הראשון כגון בעליה לתורה, או בברהמ"ז וכדו'.

כהן גדול:

1. למי מותר הכהן גדול ליטמא ? רק למת מצוה.
  2. מיהו הכהן הגדול ? אשר יצק על ראשו משמן המשחה, ולבש שמונת הבגדים.
  3. איזה ציווי במיוחד לכהן גדול ? שלא יגדל שערות ראשו, ולא יקרע את בגדיו על מת.
  4. האם גם כהן הדיוט מצווה בזה ? רק כשנכנס לבית המקדש.
  5. מה הכוונה 'ומן המקדש לא יצא' ? שאסור לו ללכת ללויה של אביו, וגם כשהוא אונן ישאר לעבוד בבית המקדש.
  6. איזה אשה אסורה לכהן גדול ? אלמנה, גרושה, חללה, זונה, כי אם בתולה מעמיו יקח אשה.
  7. מה הכוונה 'ולא יחלל זרעו' ? שאם נשא אשה מהפסולים עליו, זרעו מחוללים
- [נקראים חלל, ואסורין בעבודה]

כהן בעלי מום:

1. איזה כהן אסור בעבודה ? בעל מום, טמא, חלל, שנשא אשה פסולה.
2. איזה מומין אסורין בעבודה ?
  - עור - גם באחת מעיניו,
  - שבר - ביד או ברגל
  - פסח - שצולע ברגליו,
  - בעיניו : גבן - שערות עיניו
  - חרום - שאפו שקוע בין ב' שוכבות
  - עיניו,
  - דק - א האטל,
  - שרוע - שאבר אחד גדול
  - תבלל - כחוט

שמבלבל בעיניו

מהשני

3. מה מותר ואסור לכהן בעל מום ? לאכול הקרבנות מותר, להזות על המזבח, ולטמא למת אסור [בני אהרן אף בעלי מומין]

פרק כ"ב:

קדשים ותרומה בטומאת הגוף:

1. למי אסור לאכול קדשים ותרומה ? כהן שטנמא אם ע"י מת או ע"י אב הטומאה
או ע"י שמונה שרצים, או שהוא מצורע.
2. מתי מותר הכהן הטמא בתרומה ? אחר טבילה במקוה והערב שמש.
3. מה הכוונה נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה ? שבנבילה של עוף שהור נהיה טמא באכילתה בבית הבליעה.
4. מה הפירוש 'ושמרו את משמרתי' ? שהכהנים מצווים לשמור על התרומה שלא יטמא, ושזרים לא יאכלוהו.
5. מתי גוי מותר באכילה ויהודי אסור ? עבד כנעני מותר, ועבד עברי אסור.
6. מה הפירוש תושב כהן ושכיר ? תושב כהן – עבד נרצע שנשאר עד היובל, ושכיר הוא עבד עברי בשש שנים הראשונות.
7. למה עבד כנעני מותר בתרומה ? כי זה קנין כספו של הכהן.
8. מתי ישראל מותר באכילת תרומה ? אשת כהן אפי' שהיא ישראלית.
9. בת כהן מתי מותרת באכילה ? כשנשואה לכהן מותרת, כשנשואה לישראל ונתגרשה ואין לה בנים מותרת.
10. זר האוכל תרומה בשוגג, מה עליו לשלם ? הקרן [מה שאכל] ועוד חומש.

מום בקרבנות :

1. מהו נדר ? שמקדיש קרבן לה' ואומר הרי עלי עולה, שמוטל עלי חיוב להביא קרבן עולה
2. מהו נדבה ? שמקדיש קרבן לה' ואומר הרי זו עולה, שמוטל עלי חיוב להביא קרבן זו לעולה.
3. מה הכוונה לפלא נדר, או לנדבה ? שמבטא בשפתיו לשון נדר או נדבה.
4. איזה בהמה פסול להקרבה למזבח ? כל אשר מום בו, [מום בם לא ירצו, וכשעבר המום כשר]
5. מה כן יכול לעשות בבהמה בעלת מום ? להקדישן לנדבה לקופת המקדש.
6. מה הפירוש 'כי משחתם בהם' ? כי המכה בהם ולכן לא יהיה לרצון לפני ה' להקריב קרבן כזה.

פסול בקרבנות:

1. המין: בקרבן עולה רק זכר
2. מום: 12 מומין עורת, שבור, חרוץ, יבלת, שרוע, קלוט, גרב וילפת, מעוך נתוק כרות וכתות.
3. מחוסר זמן: רק מיום השמיני והלאה.
4. אותו ואת בנו: הנקבה עם בנה או בתה שנולדה לה. בין לקרבנות ובין לחולין
[הזכר עם בנו או בתו, כן מותר]

סיפור לקריאה

קמצא ובר קמצא

"לך אל חברי הטוב קמצא והזמן
אותו לסעדה!"

העבד, שטרוד היה בעניניו, לא
הקשיב היטב לדברי אדונו, ועל כן
לא היטיב לשמע את שם האיש
שעליו להזמין. מה עשה?

הלך אל אדם אחר, ששמו היה בר
קמצא, ואמר לו: "אדני מזמינך
לבוא לסעדה שהתקין!"

אותו בר קמצא לא היה חברו של
העשיר. ההיפך הוא הנכון: תמיד
רב עמו אותו עשיר, וכלל לא
אהבו...

התפלא מאד בר קמצא על
ההזמנה וחשב בלבו:

בימים שבהם בית המקדש עמד
בירושלים בתפארתו גרו בעיר
הקדש הרבה אנשים עשירים,
בבתים נאים ומהדרים.

באחד הימים בקש בעל בית
עשיר, מאותם עשירים, לערוך
סעדה גדולה, שכן היה לו זה יום
של שמחה.

הזמין אפוא אותו עשיר את כל
ידידיו ומכיריו לביתו, לבוא לאכול
ולשתות ולשמח עמו ולאותו עשיר
היה חבר טוב - שאותו אהב עד
מאד - ושמו קמצא. אמר עושה
הסעדה לעבדו:

"מדוע הזמין אותי האיש? הן איננו ידידים! שמא רצונו להשלים עמי? אם כן, גם אני לא אכעס עליו עוד ואבוא לסעודתו".

לבש בר קמצא את מיטב בגדיו, הלך לו לבית העשיר וישב אל שלחן הסעודה בין יתר המזמנים.

מה טוב היתה לו בקש באמת העשיר להשלים עמו! אך לא כך היתה:

כאשר נגש בעל הבית לברך את אורחיו, חפש ביניהם את ידידו הטוב קמצא - והנה, את מי רואות עיניו? - את בר קמצא!

מלא כעס וחרון רץ לעברו וצעק: "מה עושה אתה פה? הלוא שונאי אתה! קום מהר וצא מכאן!"

בר קמצא בוש ונכלם על אשר הוא מסלק מהסעודה לעיני כל האורחים. מרב בושה וצער חוורו פניו, ובקול רועד וחלוש ענה: "נראה כי בטעות הזמנתי. אך

מאחר וכבר באתי, אנא, הניח לי לשבת פה - ואני אשלם לך על כל אשר אוכל ואשתה".

דבריו עוררו עוד יותר את זעמו של בעל הבית והוא צעק: "לא! אינני מסכים! פלך לך מכאן!"

ושוב הפציר בר קמצא: "הניח לי רק הפעם. ואשלם לך את מחצית המחיר שעלתה לך כל הסעודה!" - "לא! לא! אינני רוצה! עזב את ביתי, ומיד!"

הנמיך בר קמצא את קולו יותר ולחש על אָזְנוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת: "הניח לי להשאיר כאן עוד מעט קט. מבטיח אני לשלם לך את מחיר כל הסעודה כלה!"

למשמע הבקשה צעק העשיר: אינני רוצה בכך! בשום פנים ואפן לא! צא מפה ברגע זה!" והוא תפס את בר קמצא בידו, הקימו בכח מן הכסא שעליו ישב וגרשו מהבית.

כַּעַס בַּר קִמְצָא מְאֹד מְאֹד: בַּעַל
הַבַּיִת הֶעֱלִיבוּ קִשּׁוֹת בְּפָנָי כָּל
הָאוֹרְחִים, וְאָף אֶחָד מֵהֶם לֹא בָּא
לְעִזְרָתוֹ וְלֹא בִקֵּשׁ מִהָעֶשִׂיר
לְהִשְׁאִיר אוֹתוֹ!

חָשַׁב בַּר קִמְצָא: "אֲתַנְקֶם בָּהֶם!
בְּכֻלָּם! עוֹד יִתְחַרֵּט בַּעַל הַבַּיִת
הַזֶּה! עוֹד יִצְטַעְרוּ כָּל הָאוֹרְחִים
שָׁלוּ! אֶת בְּתִיָּהֶם יִשְׂרְפוּ בְּאֵשׁ! .!

וְלֹא זָכַר בַּר קִמְצָא שְׂגָם בֵּיתוֹ שָׁלוּ
נְכַלְל בֵּין בְּתֵי הָאֲנָשִׁים, וְגַם הוּא
עָתִיד לְהִשְׂרַף וּלְהִהָרֵס.

מַה עָשָׂה בָּרָב כַּעֲסוֹ? - הֲלֵךְ
לְמַלְכָם שֶׁל הָרוֹמָאִים, שִׁשְׁלִטוֹ אֶז
בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר לוֹ: רְצוֹנִי
לְגִלוֹת לָךְ סוֹד, אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ, יְהוּדֵי
יְרוּשָׁלַיִם מְרֹדוּ בָּךְ, אֵין הֵם רוֹצִים
שְׂתִהְיֶה עוֹד מֶלֶךְ עֲלֵיהֶם, רוֹצִים הֵם
בְּמֶלֶךְ אַחֵר!".

אָמַר לוֹ הַמֶּלֶךְ מִהֵיכָן אֲדַע
שֶׁהַיְהוּדִים מְרֹדוּ בִּי, אָמַר לוֹ בַּר
קִמְצָא, שְׁלַח לָהֶם כֶּבֶשׂ וּבִקֵּשׁ מֵהֶם
שִׁיקְרִיבוּהוּ בְּבֵית הַמֶּקְדָּשׁ, וְתִרְאֶה

שֶׁהַיְהוּדִים יִסְרְבוּ לְהִקְרִיבוֹ. שָׁמַע
הַמֶּלֶךְ לְעִצְתוֹ וְשָׁלַח עִמּוֹ כֶּבֶשׂ
שִׁיקְרִיבוּהוּ בְּבֵית הַמֶּקְדָּשׁ. וּבְדַרְךְ
הַטִּיל בַּר קִמְצָא מוּם [פָּצַע] בְּכֶבֶשׂ,
יֵשׁ אוֹמְרִים בְּשִׁפְתֵיהֶם, וַיֵּשׂ אוֹמְרִים
תוֹךְ הָעֵינַן שֶׁאֲצַלִּינוּ חָשׁוּב מוּם זֶה
לְפָסוּל מִלְּהַעֲלוֹתוֹ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ,

וְאֲצַל הַגּוֹיִים לֹא נִחְשַׁב זֶה לְמוּם,
וְעַל יְדֵי זֶה רָצָה בַּר קִמְצָא לְהוֹכִיחַ
לְמֶלֶךְ שֶׁהַיְהוּדִים מְרֹדוּ בוֹ.
וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְיְרוּשָׁלַיִם הָיוּ חֲכָמִים
שָׂרְצוּ לְהִקְרִיבוֹ מִכִּיּוֹן שִׁחֲשָׁשׁוּ
מִפְּנֵי שְׁלוֹם מַלְכוּת שְׂאָם לֹא
יִקְרִיבוּהוּ יְכַעַס הַמֶּלֶךְ, אֵךְ רַבִּי
זְכַרְיָה בֶּן אֲבָקוּלָם אָמַר, יֹאמְרוּ
בַּעַל מוּם קָרַב עַל הַמִּזְבֵּחַ וְעַל כֵּן
חָשַׁב רַבִּי זְכַרְיָה לְהִרְגוֹ וְשָׁעַל יְדֵי
זֶה לֹא יֵדַע הַמֶּלֶךְ שֶׁלֹּא הִקְרִיבוּ אֶת
קִרְבָּנוֹ, אֲבָל גַּם מִזֶּה חָשַׁשׁ רַבִּי
זְכַרְיָה שֶׁמָּא יֹאמְרוּ מִטִּיל מוּם
בְּקִדְשֵׁי יְהִרְגוּ, וְלֹא הִרְגוּ וְכִיּוֹן
שֶׁלֹּא הִרְגוּהוּ, חֲזַר בַּר קִמְצָא וְסִפֵּר
הַכֹּל לְמֶלֶךְ.

וְהִחֲרִיבוּ אֶת הָעִיר כְּלָהּ. (על פי

מסכת גיטין נ"ה נ"ו)

כָּעֵס הַמֶּלֶךְ מָאָד, וְשָׁלַח לִירוּשָׁלַיִם

צָבָא רַב. בָּאוּ חֵילוֹת רֹמָא

לִירוּשָׁלַיִם, שָׂרְפוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ